

FI lausuntopyyntö VV

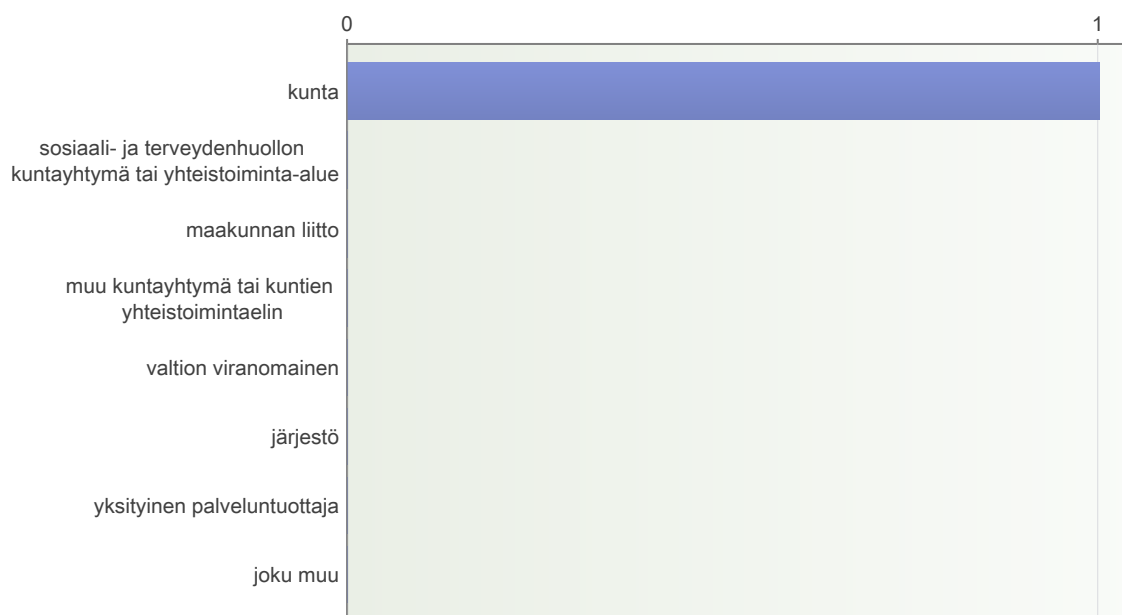
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Enontekiön kunta	Raili Vienola	Leni Karisaari	20.3.2017	Kunnanhallitus

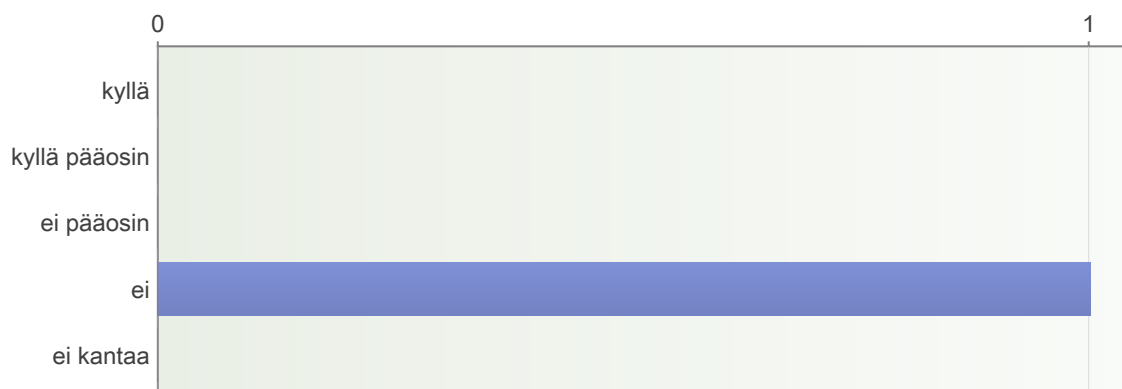
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

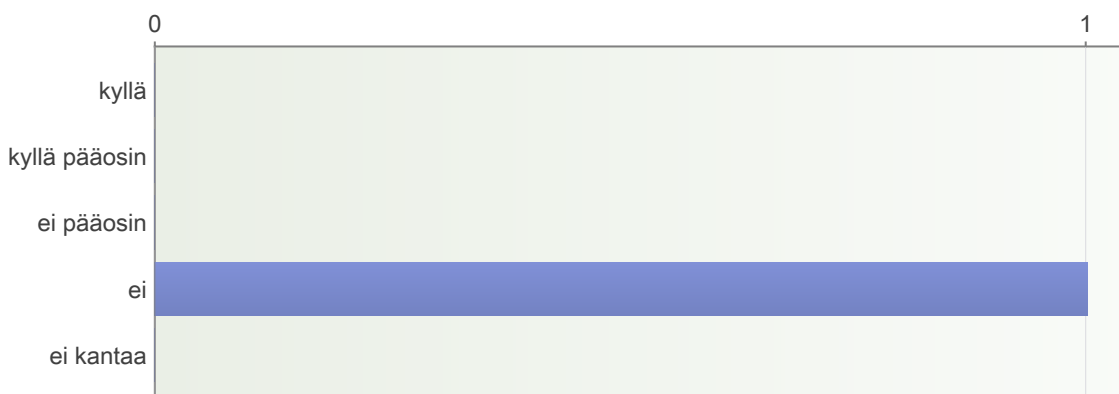
Vastaajien määrä: 1

- Enontekiön väestöpohja ei mahdollista valinnanvapautta tarjoavaa palvelutarjontaa . Luonnoksessa ei ole säännöksiä rajat ylittävästä valinnanvapaudesta joka rajaseudulla saattaisi tarjota valinnanvapautta etenkin saamenkielisissä palveluissa. Luonnokseen ei sisälly esitystä matkojen korvaamisesta. Matkojen korvaaminen pitkien matkojen Lapissa olisi olennaista jos ajatellaan että väestö voisi valita kauempana sijaitsevan palvelun tuottajan.

Monimutkainen sopimukseen perustuva palvelujen tuotantorakenne vaikeuttaa suunnitelmallista terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista kuntien ja maakunnan yhteistyönä.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

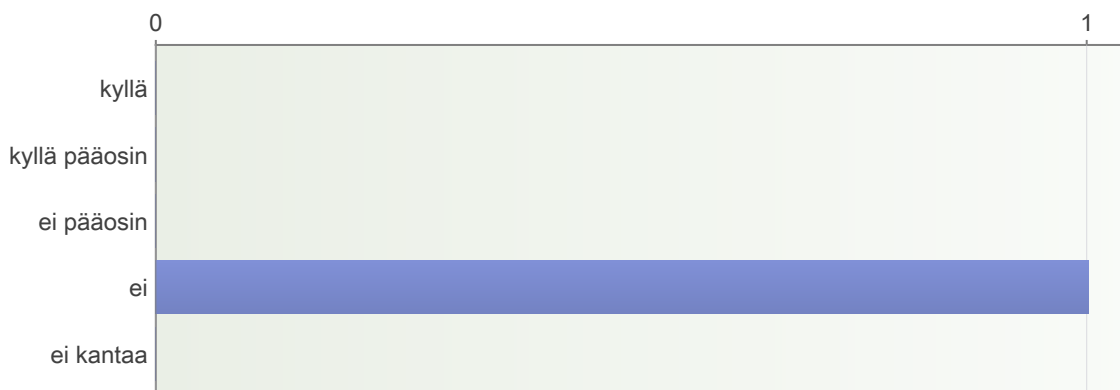
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun asiakas joutuu valitsemaan perusterveydenhuollon tuottajan vuodeksi kerrallaan ja kun väestöpohja ei mahdollista useita perusterveydenhuollon järjestäjiä, valinnanvapaus tosiasiallisesti voi kaventua. Valinnanvapautta voitaisiin lisätä palvelusetelijärjestelmää kehittämällä.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

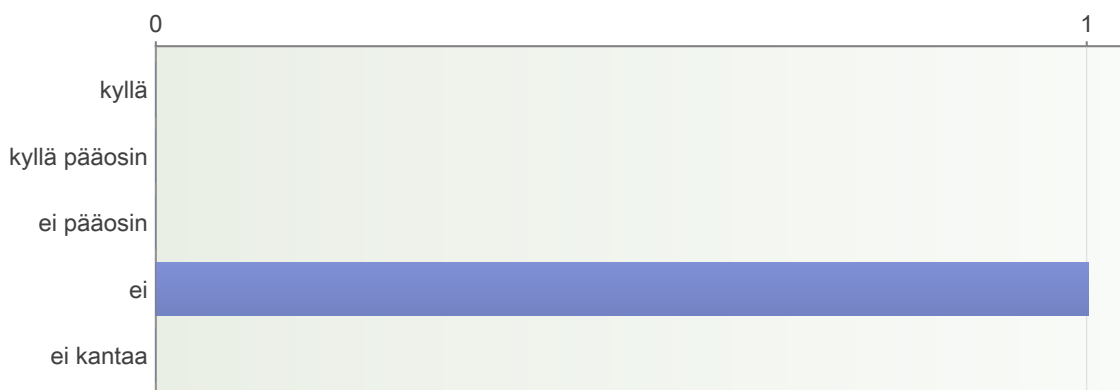
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelutarjonta syrjäseudulla säilynee suppeana.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

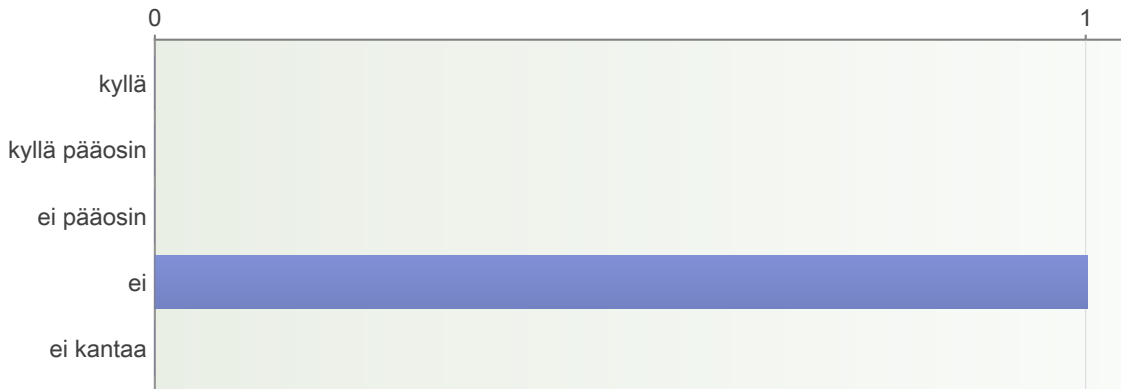
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjaus merkittävässä roolissa. Palveluohjaukseen jouduttaisiin tekemään lisäpanostuksia.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

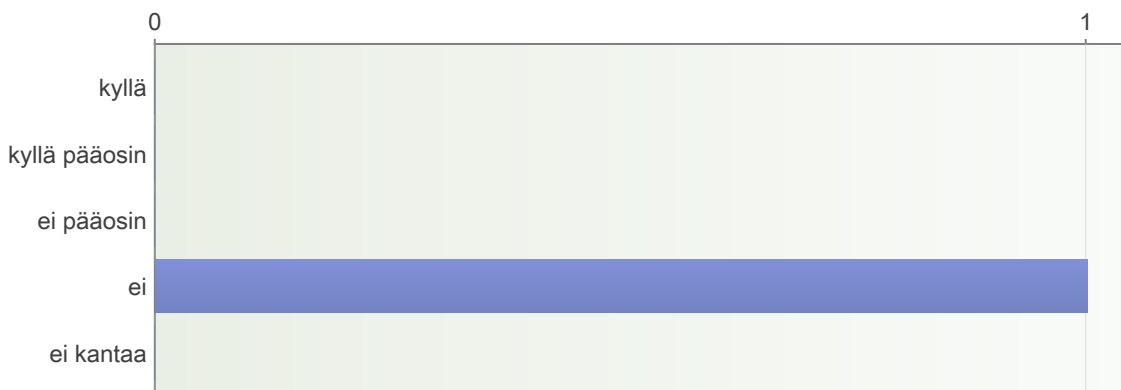
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallinnollinen työ lisääntyy ja samoin tarpeet palveluohjaukseen jolloin niihin tarvitaan lisäpanostusta.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

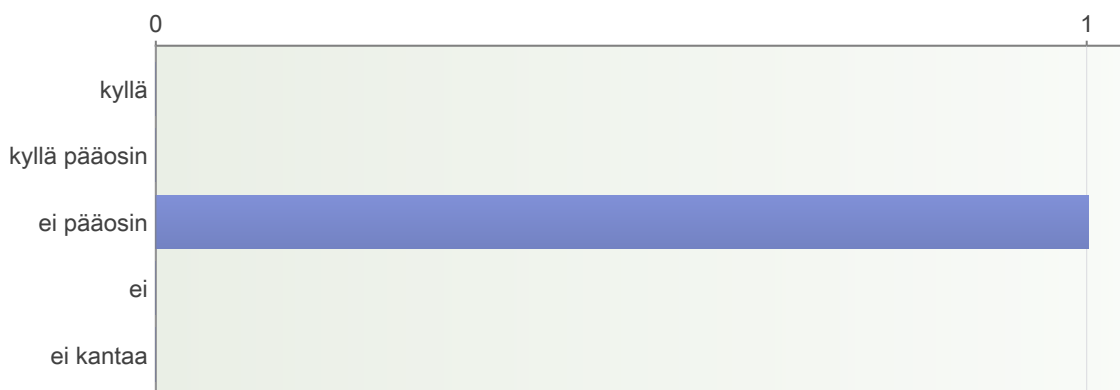
Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen tuotantoon vaikutusmahdollisuudet perustuvat sopimusoikeuteen jolloin asukkailla ja asiakkaila ei ole mahdollisuutta vaikuttaa suoraan palvelun tuottajien toimintaan.

Demokratian toteutumisen varmistamiseksi tulisi maakuntahallinnossa olla edustus kaikista kunnista.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

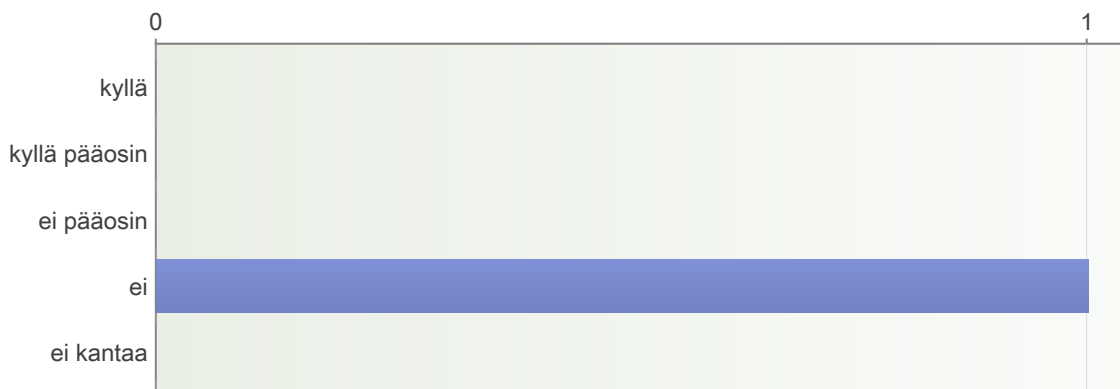

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

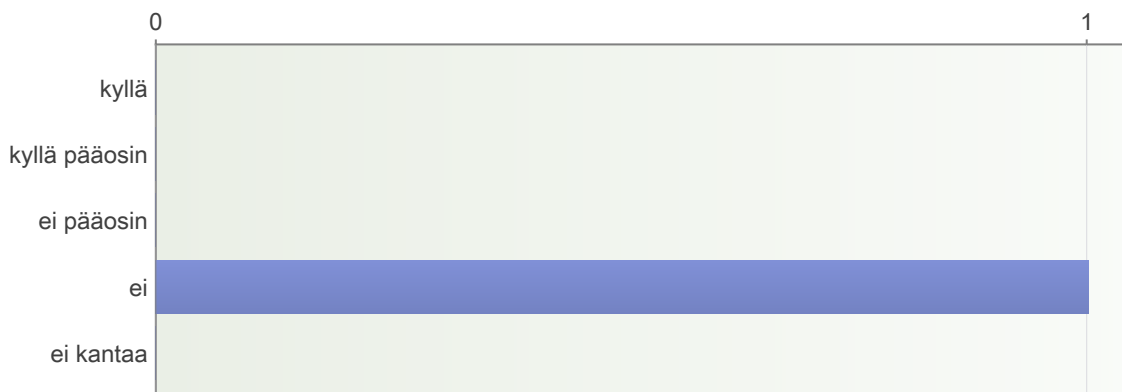
Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

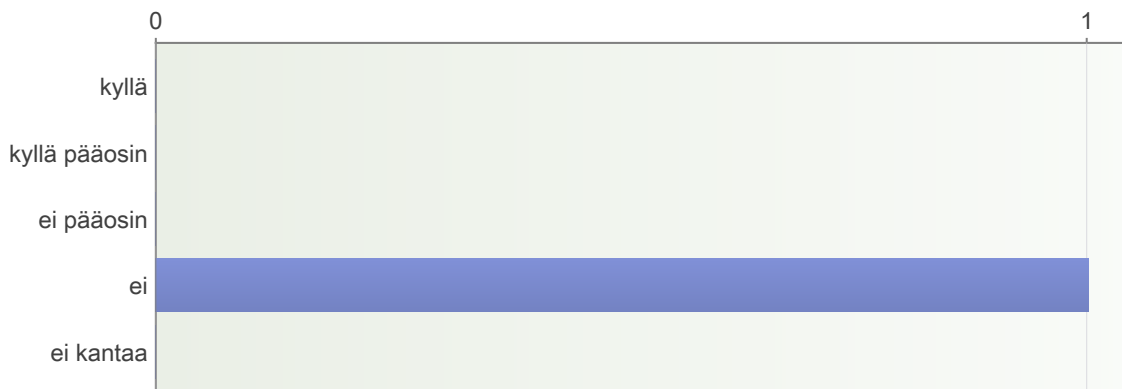
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Saamen kielilain veloitteiden noudattamisesta tulisi säätää tarkemmin.
Palvelujen osto maksusetelijärjestelmällä tulisi olla mahdollista myös toisesta pohjoismaasta, mitä koskevaa lainsäädäntöä tulisi kehittää.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

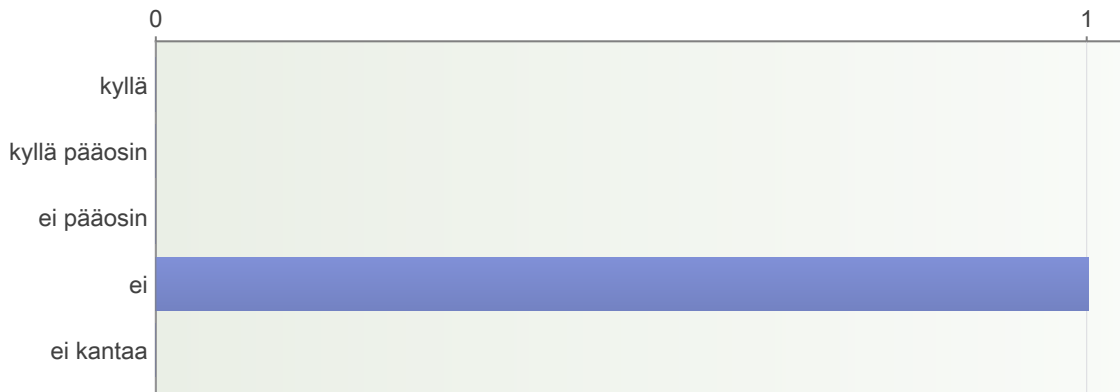

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

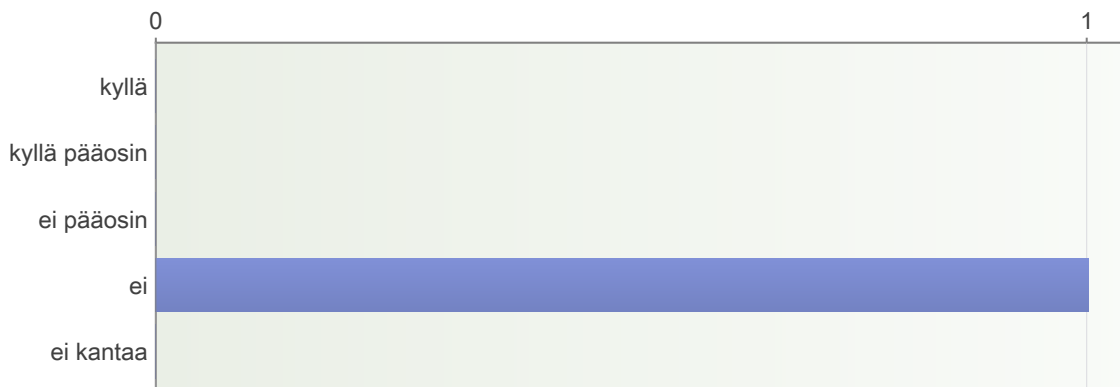
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajat ylittävästä valinnanvapaudesta ei ole luonnoksessa esitystä. Lainsäädännön kehittämistä tarvitaan, jotta palveluja voisi hakea naapurimaasta. Matkakorvauksista säättäminen merkittävä syrjäseutujen valinnanvapautta ajatellen.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

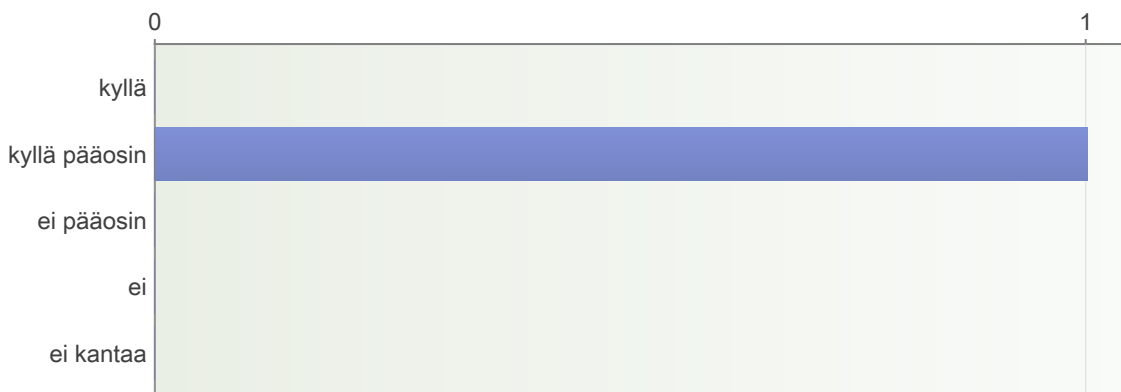
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapautta voitaisiin kehittää palvelusetelijärjestelmää kehittämällä.
Todellisuudessa harvaan asutuissa pienissä kunnissa todellista valinnanmahdollisuutta ei synny, koska kilpailua ei ole.

30. 10b. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

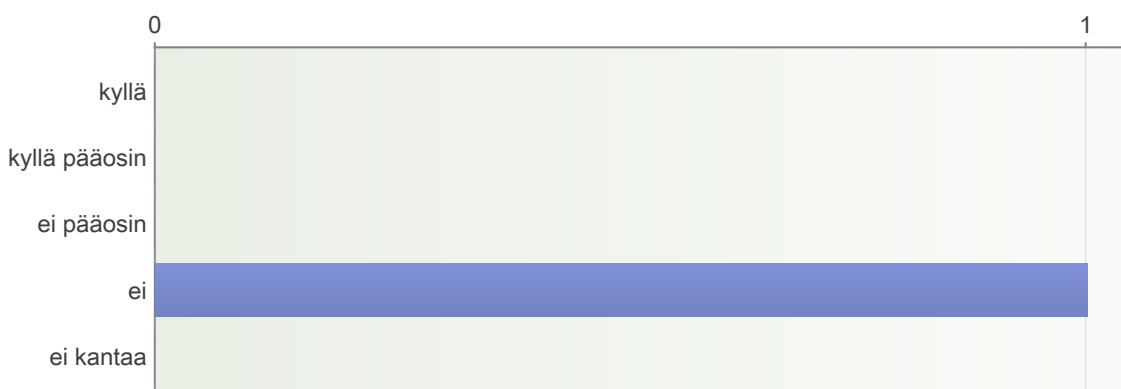
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasetelijärjestelmä voi pirstaloida palvelujärjestelmää entisestään

32. 10c. Ovatko asiakasetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

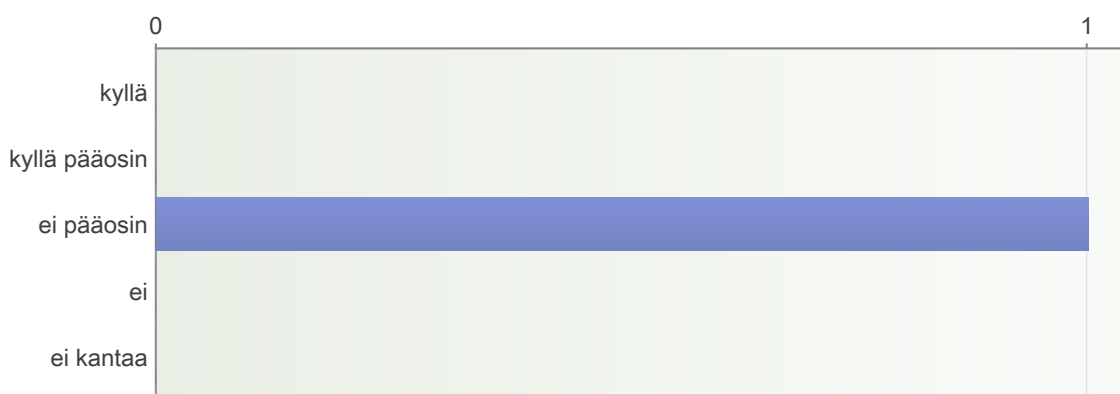
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suppean väestöpohjan ja harvan asutuksen alueella palvelutuottajia ei ilmeisesti tule olemaan useita.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

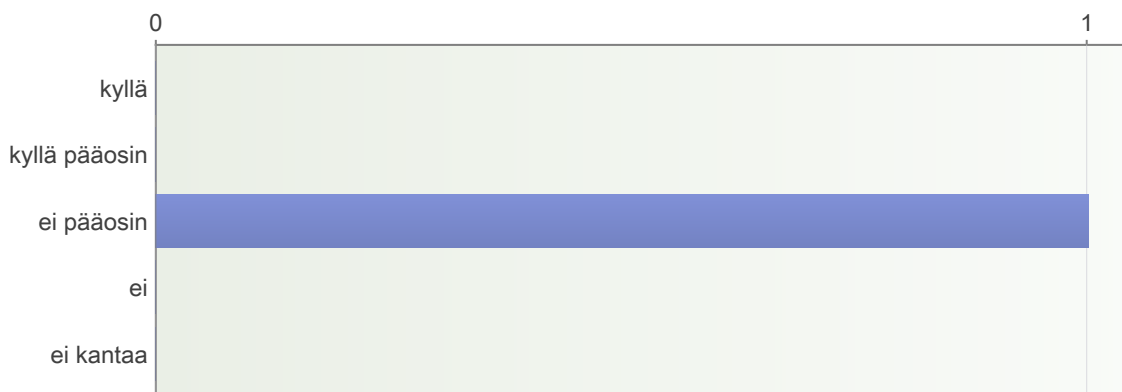
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Voituksiin kehittää edunvalvontajärjestelmää tuetun päätöksentekojärjestelmän sijasta.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

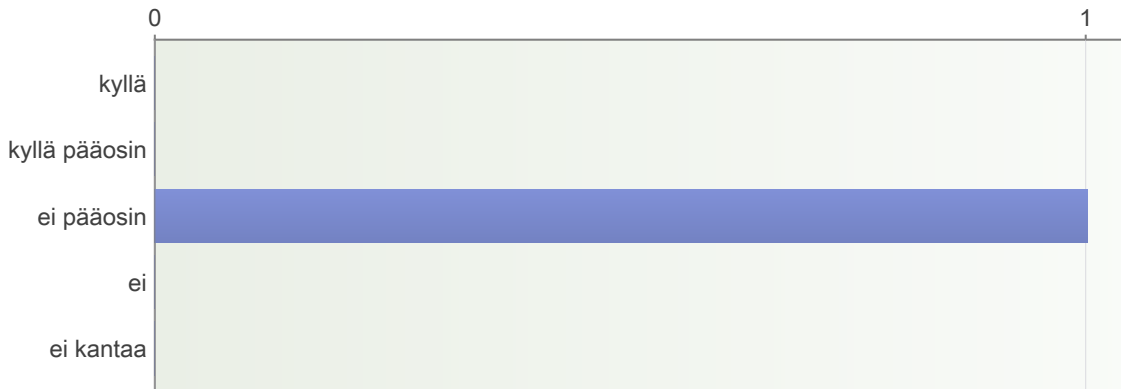
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Monimutkaiset hyväksymismenettelysäädökset voivat muodostua esteeksi pienille palvelutuottajille.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

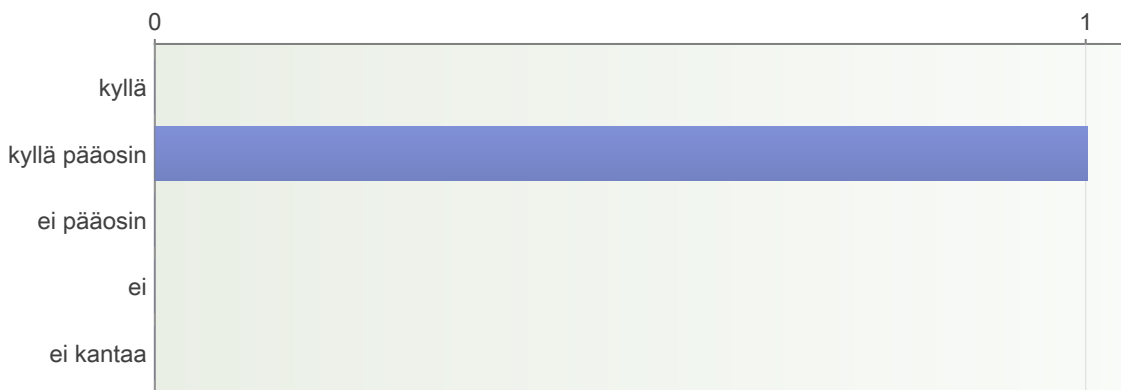
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimusmenettely vaatii osaamista ja kokemusta, joka voi olla suuri haaste.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

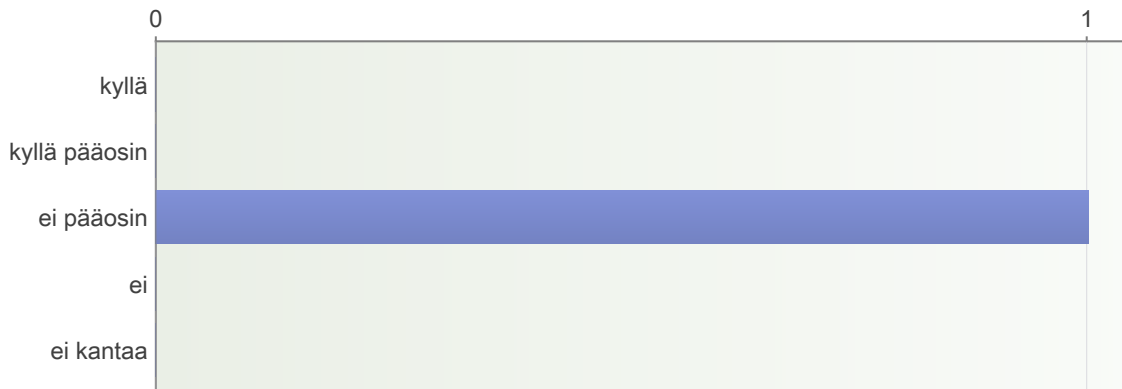
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

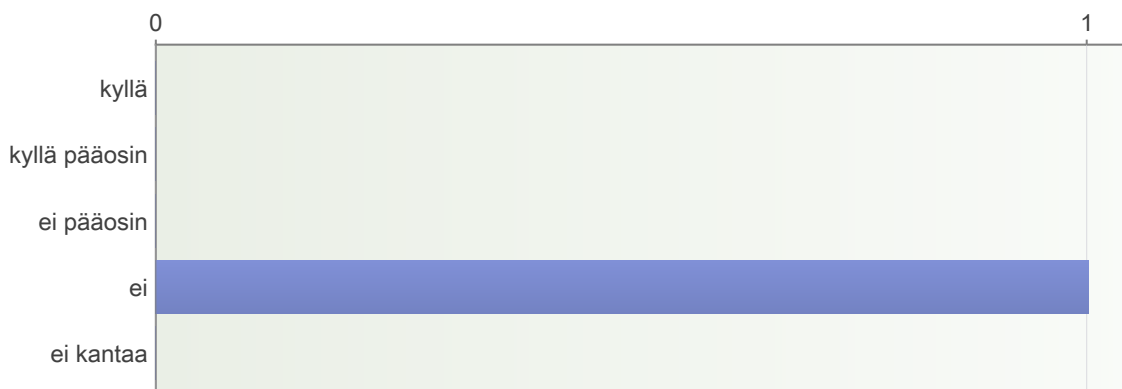
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- matkojen vaikutus tulisi huomioida

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

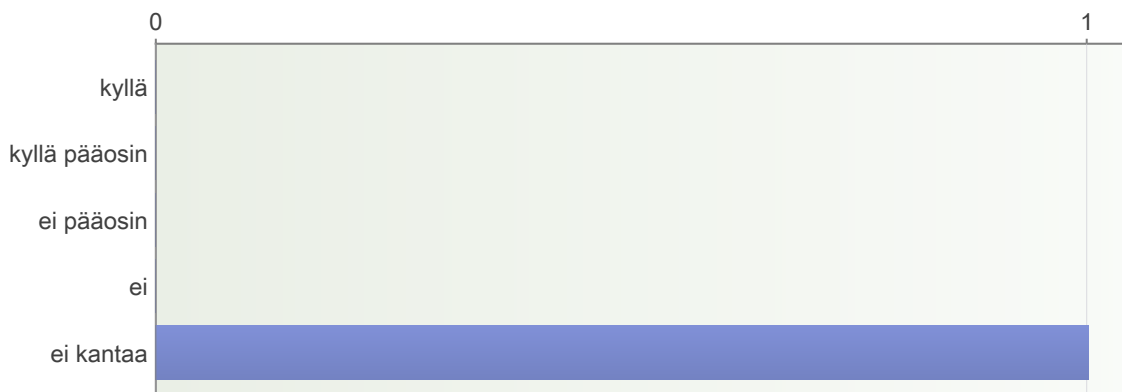
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tulisi olla tarkat säädökset korvausten määräytymisestä mm. syrjäisyys ja saamenkieli huomioiden. Riittävä rahoitus pitäisi turvata, jotta maakunnalla olisi tosiasiallisesti mahdollisuus palvelujen tuottajille maksettaviin korvauksiin, jotka turvaisivat palvelut mm. poikkeuksellisen syrjäisillä ja erityisen harvaan asutuilla alueilla.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

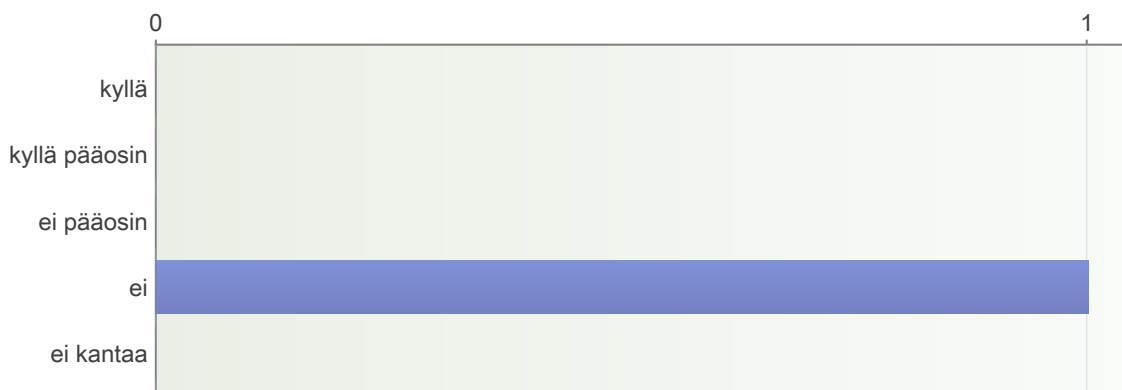

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

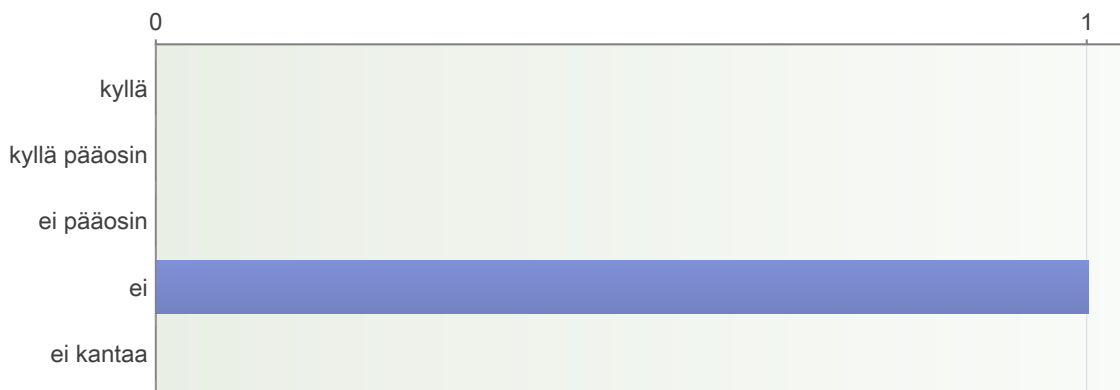
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestämisen ja tuottamisen erottaminen ongelmallista ohjattavuuden ja palvelujen turvaamisen kannalta syrjäseutujen osalta.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

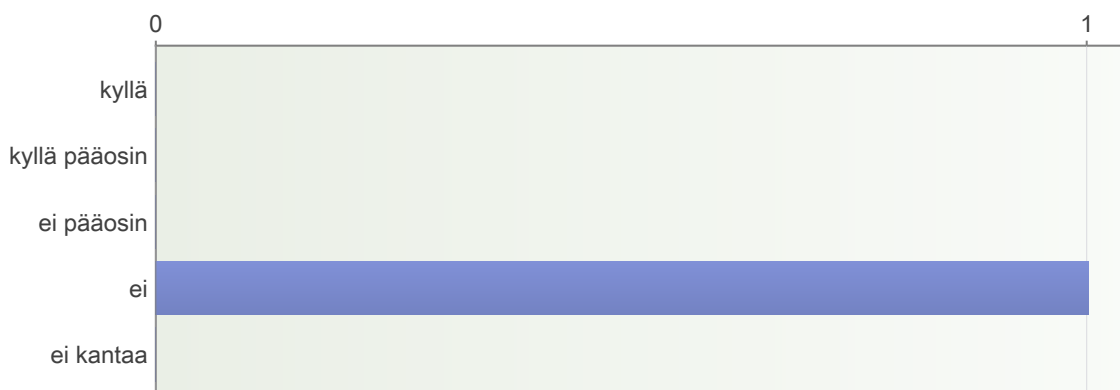
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Väestöpohja liian pieni syrjäseuduilla jotta markkinaehtoinen toiminta olisi mahdollista kohtuuhintaan.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

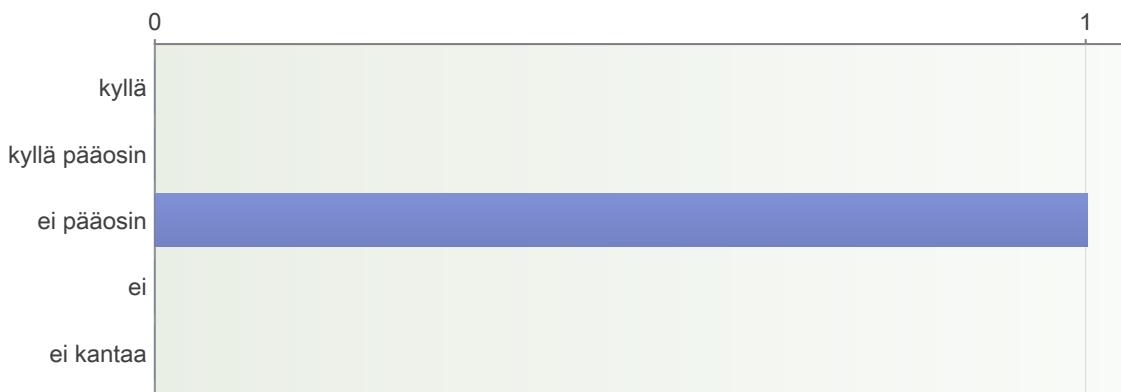
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmän pirstaleisuus saattaa lisääntyä ja epätarkoituksenmukaiset hoitopolut lisääntyä.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

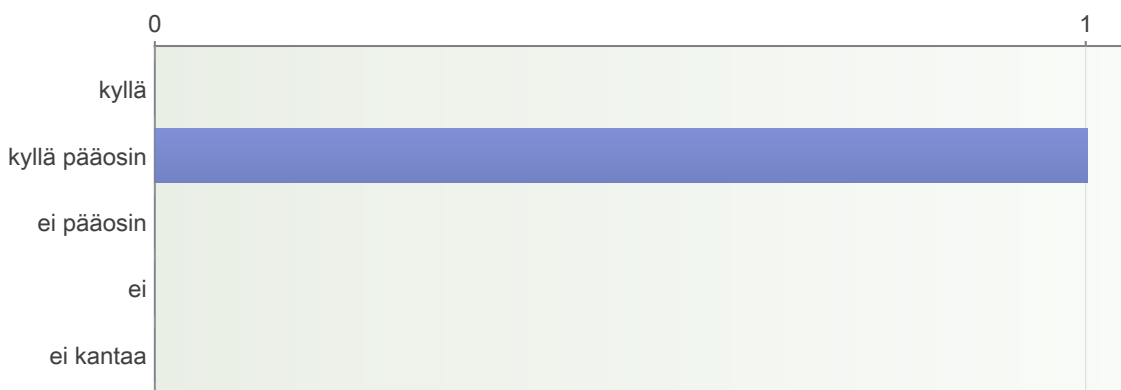

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kriittinen vaikuttavuusarviointi pääosin tuntuu oikeaan osuvalta.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kuntien mahdollisuudet vaikuttaa elinvoimaa turvaaviin palveluihin alueellaan vaikeutuvat.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Enontekiön kunta pitää sote-uudistusta tarpeellisena ja kannattaa valinnanvapauden hallittua laajentamista sekä etenemistä asteittain.

Palveluiden jatkuvuudelle on muutoksessa taattava riittävä varmuus. Lisäksi valinnanvapauden toimeenpanolle on varattava riittävä siirtymäaika.

Maakunnan mahdollisuudet ja kyky kantaa vastuu valinnanvapauden järjestämisestä, toteuttaa palveluiden integraatio ja pitää kustannukset kurissa ovat rajallisia, kun perustason palvelut siirtyvät yrityksille ja markkinaperustaiseen ohjaukseen.

Enontekiön kunta näkee suurena vaarana, että eriarvoisuus lisääntyy palveluiden vapautuessa. Siksi rajaseutukuntien tarpeisiin on aidon valinnanvapauden toteutumiseksi kiinnitettävä erityistä huomiota.

Enontekiön kunta pitää tarpeellisena nähdä sote- ja maakuntauudistus sekä valinnanvapauslaki kokonaisuutena.

Enontekiön kunta pitää erittäin tärkeänä uudistuksen huolellista valmistelua siten, että huomioidaan erityisesti harvaan asutut alueet ja niiden erityispiirteet/haasteet, koska näillä alueilla kilpailu puuttuu ja siten valinnanvapaus ei voi toteutua.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksessa tulee huomioida saamelaiden kotiseutualueen palvelut sosiaali- ja terveydenhuollossa ja mahdollisuus valinnanvapautteen myös näissä palveluissa.